

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Spalis – October 19, 1964

Nr. 117

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TARPTAUTINIS LAIVYNAS

VOKIEČIAI PRIMINĖ PREZIDENTUI JOHNSONUI SUSITARIMĄ, PAGAL KURĮ ŠIŲ METŲ PABAIGOJE PRIVALO BŪTI SUDARYTAS TARPTAUTINIS ATOMINIS LAIVYNAS, NORS JAME DALYVAUTŲ TIK DVI VALSTYBĖS: AMERIKIEČIAI IR VOKIEČIAI.

Vytautas Meškauskas

Praeitą savaitę pasklido žinios, kad JAV ir Vakarų Vokietija pačios vienos sudarysiančios tarptautinį atominį laivyną -- MLF -- (multilateral force), jei kitos valstybės jame ir nedalyvaus. MLF idėja kilo J.F. Kennedy administracijoje. Pagal ją JAV, D. Britanija, Vakarų Vokietija, Italija, Olandija, Belgija, Graikija ir Turkija turėtų bendrą 25 laivų apginkluotą Polaris atominėmis raketomis, laivyną. Laivų įgulos būtų mišrios ir laivynas būtų vyr. NATO vado žinioje, nors atominis užtaisų galima būtų "užvesti" tik su JAV prezidento žinia. Tuo laivynu siekiama patenkinti europiečių norą ir patiems turėti, bent nominaliai atominis ginklus, kartu neišleidžiant iš JAV prezidento rankų galutinio sprendimo teisės, kada tas raketas galima būtų paleisti.

Į tą idėją dauguma valstybių žiūri gana skeptiškai, nes toks laivyno išlaikymas kaštuos nemažai pinigų, o jo panaudojimas vistiek priklausys nuo JAV prezidento. Kiek kitokioje padėtyje yra Vakarų Vokietija. Pinigų ji turi pakankamai, o pralaimėjusi du karus, norėtų šį kartą būti neišskiriamai susijusi su stipresniu oponentu eventualaus karo dalyviu -- Jungtinėm Amerikos Valstybėm. Dėl to kancleris Ludwigas Erhardas, viešėdamas pas prezidentą Johnsoną šių metų birželio 12 d., pasirašė protokolą, kuriuo sutariama ne vėliau 1965 m. sausio 15 d., o galimai dar anksčiau, būtent, prieš NATO suvažiavimą Paryžiuje, gruodžio viduryje sudaryti sutartį tokio laivyno įsteigimui, nors tam kiti NATO nariai iki to laiko ir nepritarė.

Tam terminui artėjant, vokiečių užsienio reikalų ministras Gerhard Schroeder (Washingtoną pasiuntė savo gambiaus diplomata ambasadorių NATO sąjungai profesorių Ludwigą Grewe, kad tą susitarimą primintų rinkimais susirūpinusiai Washingtono administracijai.

Bonnos vyriausybė norėtų tą susitarimą įgyvendinti dviem sumetimais. Pirmiausia, prieš L. Erhardą yra susidariusi gana didoka "gaulistų" opozicija jo paties krikščionių demokratų partijoje. Tos opozicijos nuomone, amerikiečiai stumia vokiečius į sovietų glėbį, todėl būtų geriau laikytis daugiau de Gaulle Prancūzijos.

Antra, vokiečiai norėjo gerai pasirodyti, laukdami Chruščiovo vizito. Jei MLF susitarimas būtų įvykęs faktas, sovietai neturėtų kuo vokiečius bauginti, --

jų santarvė su amerikiečiais būtų stiprėję.

Iš kitos pusės, vokiečiai, laukdami eventualių sovietų pasiūlymų, gali dabar paspausti ir JAV. Be to, jau dabar reikia išspręsti keletą teisinių problemų: po kuria vėliava tie MLF laivai plaukios ir ar jie sudarys NATO dalį, ar bus, taip sakant nepriklausomas padalinys, nors karo

atveju ir būtų NATO vado žinioje.

Amerikiečiai šiuo metu nenorėjo daryti tokių žygių, laukdami D. Britanijos rinkimų duomenų ir naujos vyriausybės nusišalinimo šiuo klausimu, tačiau, iš esmės, Washingtonas nuo tos idėjos neatsisako ir jos įgyvendinimas bus pirmasis dalykas po JAV rinkimų. Visai vistiek, ar kitos valstybės prisidėtų, ar ne. Paskutiniu atveju, būtų įsteigtas tik dviejų valstybių, JAV bei V. Vokietijos tarptautinis laivynas. Grewe gavęs įspūdžio, kad Johnsonui ta idėja dar daugiau patinkanti negu J.F. Kennedy. Savaime aišku, kad toks planas susilauks nemažo pasipriešinimo iš Amerikos "liberalų" pusės.

VAKARŲ LITERATŪRA SOVIETIJOJ

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

Maskvoje atsivėrę Vakarų atstovai besikalbėdami su sovietiniais piliečiais ir paltę Vakarų pasaulio literatūros įtaką sovietiniams rašytojams, gali išgirsti atsakymą: geriau pasvarstyti me sovietinės literatūros įtaką Vakarams. Ir iš tikrųjų, Maskvoje veikias Gorkio vardo pasaulinės literatūros institutas ne taip seniai pasirodžiusiame leidinyje nagrinėjo Rytų ir Vakarų literatūros abipusę įtaką, bet... iki 1834 m. Tuo tarpu visai kitas vaizdas su sovietinės literatūros įtaka Vakarams -- tas pats institutas naujame leidinyje "Sovietų literatūra užsienyje 1917-1960 m." įrodinėja, kad vadina Vakarų pažangieji rašytojai savo kūrybą glaudžiai sieja su sovietinės literatūros pasiekimais. Ypatingai pabrėžiama Gorkio įtaka Vakarų rašytojams.

Maskvos literatūros specialistai dabar skelbia, kad šių dienų pasaulinėje literatūroje stebime dvi priešingas sroves: komunistų atstovaujamą socialistinį realizmą ir "reakcinį modernizmą" su jo nuosmūkiu. Pagal sovietus, kai kurie Vakarų autoriai, anksčiau atstovavę realizmą, vėliau perėjo į "antirealistinės estetikos" atstovų eiles. Maskvoje tokiais perėjimais laikomi airis James Joyce, britai David H. Lawrence ir Aldous Huxley, vėliau į jų eiles įsirikdavo "renegatai" Andre Gide, Andre Malraux ir Theodor Plevier. Priešingos krypties rašytojais (taigi, su simpatijomis socialistiniam realizmui) laikomi Bertold Brecht, Johannes Becher, Louis Aragon ir Paul Eluard.

Stalino laikais Sovietija buvo apsaugota nuo "supuvusių Vakarų" literatūros. Vėliau pasirodė kad Vakarų įtaka vis auga, kad ji daro įtaką sovietų rašytojams. Jei būtų kitaip, nebūtų buvę pernai įvykusių Chruščiovo puolimų

prieš sovietinius rašytojus, nebūtų buvę jo užuominų apie Vakarų įtakos "Trojos arklius", nebūtų buvę ir partinio ideologo kultūros reikalams -- Iljičiovo puolimų.

Sovietai jų vykdymą Vakarų literatūros pripažinimo politiką pradėjo 1954 m. Tuo metu įvyksime rašytojų suvažiavime įvyko posūkis. Ilja Erenburgas buvo pats pirmasis. Išdrįsęs ginti kai kuriuos Vakarų rašytojus kaip Wells, Galsworthy, Hemingway, Steinbeck, Jules Romain, Alberto Moravia ir net Joyce, 1955 m. Maskvoje pasirodė 300 psl. apimties žurnalas "Inostranaja Literatura" (Užsienio literatūra). Šių dienų sovietiniame literatūros gyvenime svarbų vaidmenį tebevaidina asmens, pasisakę už ryšius su Vakara, su jų literatūra ir rašytojais. Būdinga tai, kad to kultūrinio sambūvio šalininkai išskėlė tezę apie tai, kad Vakaruose veikianti "kritinio realizmo" literatūrinė srovė ir kad toji srovė galinti bendradarbiauti su "socialistiniu realizmu". Tad, jei Vakarų rašytojas atstovauja tą kritinį realizmą, jis laikomas "geras rašytojas" ir jo veikalai gali būti prieinami sovietiniams piliečiams.

Kokiais kanalais tie piliečiai susipažįsta su Vakarų literatūra? Žinoma, tik nenormaliu keliu, nes neišdrįstama tokias knygas įsigyti iš turistų ar juos prašyti tarpininkauti ar įsigyti paštu iš užsienio. Knygų prekyba Sovietijoje priklauso valstybei ir nėra galima užsukti į knygyną ir prašyti: "užsakykite man Steinbecko, ar Grass, ar Hemingway knygą". Tačiau Maskvoje veikia centrinė įstaiga, kuri nuolat seka naujus Vakarų leidinius ir sprendžia, kuri knyga įsileistina. Šios įstaigos pavadinimas: "Visasąjunginė valstybinė užsienio literatūros biblioteka". Ji kukliai

Lietuvaite

Vyt. Maželio nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Š.m. spalio mėn. 10 d. Chicagoje, Sherman House, įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 42 Tarybos nariai ar jų įgaliotiniai ir nemažai svečių. Šį rudenį suvakko jau 24 metai nuo ALT įsi-

skidrusi Rasino gavėje, tačiau jai pažadėtas naujas pastatas ir kalbama, kad biblioteka turėsianči 5 milijonus užsienio autorių tomy ir visą eilę skaitytojams skirtų salų.

Tas užsienio literatūros židinys Maskvoje turi bibliotekos vadovę -- pilietę Rodomino. Ji paaiškina, kad biblioteka seka užsienio literatūros naujienas, kad pirmoje eilėje neišleidžiamai pornografiniai leidiniai ir tokios knygos, kuriose paličiama Sovietų Sąjunga. Iš viso biblioteka turi tris su puse milijono tomy 126 kalbomis. Kasmet įsigijama 50,000 naujų leidinių ir jų tarpe 8,000 beletristikos tomy. Kas du mėnesiai leidžiamas biuletenis, informuojama apie naujas knygas bei pateikiamas jų pobūdis. Maskviečiams per metus išrašoma 30,000 lankytojų kortelių ir kasmet lankytojai panaudoja apie milijoną tomy. Skaitoma tik bibliotekoje ir tik išrinktieji gali knyga išsinešti namo.

Ties Maskvos tiltu empiriniame pastate įsikūrusi "Knižnaja Palata". Čia sutelkta sovietinė bibliografija. Joje galima patirti, kad nuo bolševikinės revoliucijos Sovietijoje išversta 23,000 užsienio autorių beletristikos knygų ir jas atstovauja 3,000 autorių.

Didžiausią vertimų nuošimtį sudaro prancūzų autoriai -- 483 autoriai, toliau seka vokiečiai (384), britai su 274 autoriais, JAV rašytojai -- 262. Jau žymiai mažiau lenkų, kinų, čekų ir italų rašytojų knygų. 1963 metais Sovietų Sąjungoje beletristikoje buvo vertimų: 101 prancūzų autorių, 83 -- britų, 64 -- vokiečių ir 61 -- amerikiečių autorių knygų. Italų teisversta vos 16 knygų.

Žinoma, sovietiniuose knygynuose vyrauja Vakarų klasikinė literatūra. Knygynai turi užsienio literatūros skyrius ir juose paprastai pakankamai galima aptikti praėjusio šimtmečio realistų veikalų -- Stendhal, Balzac, Flaubert ir Zola, toliau seka Heinrich Heine, broliai Grimm'ai, abu Mann'ai ir abu Zweig'ai, Galsworth, Mark Twain ir Jack London, pagaliau Dreiseris ir Sinclair Lewis. Visiškai aišku, kad ypatingai gausiai atstovaujami Vakarų komunistiniai rašytojai.

kūrimo, tat ir šiuo suvažiavimu pradėdami mūsų organizacijos veiklos sukurtuviniai metai.

Suvažiavimą atidarė Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas L. Šimutis, nuoširdžiai pasveikindamas suvažiavimo dalyvius ir tardamas žodį apie ALT veiklos iki šiol nueitą kelią bei artimos ateities svarbius uždavinius, kurie turės būti atlikti. Kaip žinia, ateinančiais metais Lietuvos žiaurusis bolševikinis pavergėjas rengiasi "iškilmingai" atšvęsti Lietuvos pagrobimo 25 metų "jubiliejų". Mūsų visų šventą pareigą bus dar kartą parodyti laisvajam pasauliui bolševikinio okupanto visas niekšybės, klastas, žiaurumus ir iki šiol tebevykdomą terorą jų pavergtoje Lietuvoje.

Pirmininkas pasveikino naujai persitvarkiusį ir apsigynusį Vilką, išreikšdamas viltį, kad ateityje tarp šių dviejų organizacijų bus dar šiltesni santykiai. Taipgi pasidžiaugė dabartinio nuoširdžiu bendradarbiavimu su JAV Lietuvių Bendruomene, kas yra labai naudinga visiems mūsų bendrame darbe dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Suvažiavimui pirmininkavo ALT pirmininkas L. Šimutis ir valdybos vicepirmininkai.

Sudarytas dvi komisijos -- rezoliucijų ir sveikinimų ir statuto papildymo komisijos. Pirmojon įėjo: K. Kleiva, J. Skorubskas, J. Jurkūnas, R. Mieželis ir J. Zuris, Antrojoji: T. Blinstrubas, dr. T. Remelkis, M. Gudelis, dr. Vl. Šimaitis ir dr. J. Valaitis.

Suvažiavimą telegramomis pasveikino JAV prezidentas Lyndon B. Johnson ir respublikonų prezidentinis kandidatas sen. Barry Goldwater, Suvažiavimo dalyviams tai buvo tikras netikėtumas, pakėlęs visų nuotaikas. Prezidentas Lyndon B. Johnson telegramą atsiuntė ALT pirmininko L. Šimučio vardu, o sen. Barry Goldwater -- sekretoriaus Eug. Bartkaus vardu.

Raštu dar sveikino: JAV LB Tarybos pirmininkas Vyt. Volertas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vac. Sidzikauskas ir Balso pirm. kan. Končius. Taip pat per prof. B. Vitkų buvo gautas VLKO sveikinimas. Rytų ir Centro Europos kilmės amerikiečių Konferencijos pirmininkas, prelatas J. Balkūnas drauge su sveikinimu prisiuntė ir smulkų tos organizacijos veiklos pranešimą.

Žodžių suvažiavimą sveikino -- gen. kons. dr. P. Daužvardis savo ir Lietuvos atstovo J. Kajecko vardu, palinkėdamas suvažiavimui daug sėkmės jo dar-
tojais.

buose ir primindamas dabartinę politinę padėtį. Konsulas priminė būtiną reiką paruošti anglykalba rimtą politinės dokumentacijos veikalą apie Lietuvą. Mesturime būti visada pasiruošę parodyti tiesą tiems, kurie mažai dar težino apie nepriklausomą Lietuvos padėtį prieš įsiveržiant į ją bolševikų okupacinei raudonajai armijai ir demaskuoti akipleikišką melagingą sovietinių imperialistų propagandines pasakas, dar iki šiol sklaidžiamas laisvojo pasaulio akims dumti.

JAV LB Centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis trumpame sveikinimo žodyje nuoširdžiai paprašė 25 metų bolševikinės Lietuvos okupacijos išvakarėse visiems vieningai sujungti visas savo jėgas, širdis ir protus Lietuvos išlaisvinimo reikalui.

Ant. Šantaras sveikino suvažiavimą Lietuvių Fondo vardu, linkėdamas visiems susiklausymo, solidarumo ir susipratimo.

JAV LB Chicago Apygardos pirmininkas Br. Nainys savo sveikinimo kalboje užtikrino Apygardos valdybos glaudų bendradarbiavimą su ALT.

Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkas J. Skorubskas šiltais žodžiais sveikino suvažiavimą ir savo žodžių tikrumui ir stiprybei paremti čia pat įteikė 2,000 dol. čekį.

Suvažiavimą taip pat sveikino PLB pirmininkas Juozas Bačiūnas, palinkėdamas vieningo ir ryžtingo darbo Lietuvos laisvinimo darbuose.

ALT Racine, Wis., skyriaus pirmininkas M. Kasperaitis, sveikindamas suvažiavimą įteikė čekį \$200,50.

ALT pirmininkas L. Šimutis padarė platų pranešimą apie veiklą praėjusiais metais. Tiek pirminko L. Šimučio, tiek Finansų sekretoriaus J. Talalo pranešimai buvo vienbalsiai užgirti. Vicepirmininkas inž. Ant. Rudis padarė išsamų pranešimą apie birželio 26-28 d.d. įvykusių Amerikos Lietuvių Kongresą Washington, D.C. ir jo pasėkas mūsų naudai.

Suvažiavime buvo įnešta daug visokių pasiūlymų bei sumanymų ir priimta visa eilė reikšmingų rezoliucijų. Jos bus atskirai paskelbtos.

ALT sudarančios keturios mūsų išeivijos pagrindinės politinės grupės į suvažiavimą delegavo anksčiau buvusius tuos pačius asmenis po 7 atstovus, abu Susivienijimai po 3 atstovus, o naujai priimtos keturios organizacijos po tris atstovus. Naujus

(Nukelta į 2 psl.)

Mao: -- Štai mano bomba!...

IŠ MUZIKOS PASAULIO (3)

V.B.

Svečiai iš anapus...

Europos lietuviams būdingas žvilgsnis per tvorą, į ten, kur Lietuva, iš kur retkarčiais atsikrenda ir kokia muzikinė kregždė. Taip buvo su Lietuvos styginiu kvartetu, dalyvavusiu tarpt. konkurse Liege, Belgijoje (rugs. 7-12 d.d.).

Šis kvartetas, išgarsėjęs visoje Rytų Europoje dėl savo interpretacinės kokybės, laimėjo antrą vietą kartu su bulgaru "Dimov" vardo kvartetu (kuriam ir teko Liege universiteto premija). Pirmoji vieta atiteko vengrų "Bartok" kvartetui, seniems vilniečių konkurentams, su kuriais jie pasidalino antrą vietą 1959 m. Budapešto tarpt. varžybose.

Liege varžybos buvo labai įtemptos ir aukšto profesionalinio lygio. Anot juri komisijos pirmininko, ilgąmetėje konkursistorijoje dar nepasitaikė tokio lygio varžovų, tokio aukšto profesionalinio lygio. Komisija -- jos sudėtyje bostonietis H. Silberman, kurio protėviai kilę iš Vilnijos, Lietuvos bičiulis armėnų prof. Grigoryan, čekų garsusis Josef Vlach, italai Borciani ir Ferrari, šveicaras Walter, ir kt. -- posėdžiavo kuo ne tris valandas, kol anksti sekmadienio rytą, apie 2 val. nakties, paskelbė rezultatus.

Ar vilniečiai galėjo laimėti ir pirmąją vietą? Recenzento nuomone -- galėjo. Pagrindinė priežastis, kad išėjo kitaip, buvo fizinis ir nervinis nuovargis, dėl kurio jiems nepavyko įprastu lygiu išpildyti Beethoveno op. 127. O kaip tik dėl šito kvarteto tobulo išpildymo vilniečiai laimėjo atrankines varžybas Maskvoje, kuo, be abejo, labai pakėlė lietuvių muzikos prestižą Rusijoje. Vengrai, anot vieno komisijos nario, interpretacinio lygio atžvilgiu pradėjo žymiai žemiau už lietuvių, bet tą lygį išlaikė. Lietuviai pradėjo sensacingai aukštu lygiu, bet suklupo, nors į galą ir atsigaudami.

ALT suvažiavimas

(Atkelta iš 1 psl.)

atstovus delegavo Liet. Studentų Sąjunga -- G. Procutą ir A. Zapracką.

Naująją ALT Valdą ateinančiai kadencijai sudarys: T. Blinstrubas, E. Bartkus, P. Dargis, dr. K. Drangelis, dr. P. Grigaitis, A. Rudis, dr. Vl. Šimaitis, L. Šimutis, J. Talalas, M. Vaidyla, Liet. Studentų s-gos atstovo dr. T. Remeikio vieton valdybą įėjo Šviesos-Santaros atstovas dr. J. Valaitis.

ALT pirmininkas L. Šimutis baigė suvažiavimą pasakydamas kalbą ir padėkodamas visiems už darbą, reikšdamas viltį ir visų pasiryžimą dirbti Lietuvos išlaisvinimui iki mūsų tikslas bus atsiektas.

Suvažiavimas praėjo darbingerne nuotaikoje ir baigtas tą pačią dieną vakare Tautos Himnu.

Suvažiavimo dalyviai skirstėsi rimtyje, giliai susimąstę ir sudėliu ryžtu širdyse kovoti visomis jėgomis už tai, jog jau dvidešimtis keturis metus užtrukusi tamsi ir klaidi bolševikinės vergijos naktis pavergtoje Lietuvoje sulauktų laisvės aušros patekėjimo.

Suvažiavimas pasitęė broliams ir sesėms pavergtoje Lietuvoje širdingiausias ir vilties pilnus sveikinimas.

ALT Biuras

Jeigu iš to padaryti kokias išvadas, tai iš principo tik viena -- žmonės ne automatai; staigiai ir slegiant oro atmaina veikė lietuvių žiauriau už kitus, nes jie nespėjo aklimatizuotis; vengrai ir bulgarai per visą eilę gastrolių vakaruose geriau susipažino su vakarų nuotakomis negu lietuviai, pirmą kartą vakaruose. Kaip ten bebūtų, Lietuvos styginių kvarteto laimėjimas įvertino tarptautinė juri komisija, ir teigiamai. Kvartetui tenka atsakingas uždavinys, prasimušęs į tarptautinę areną, jungtis į mūsų visų pastangas, atkreipiant pasaulio dėmesį į lietuvišką muziką ir jos laimėjimus.

ATLIKIMAS IR IŠPILDYMAS

Pirmose atrinkinėse varžybose, grojant Mozart ir Brahms kvartetus, lietuviai visa galva pirmavo. Kokia stipri buvo konkurencija matyti jau iš to, kad pirmame runde iškrito garsaus Leipzigo "Gewandhaus - Orchester" kvartetas, Luksemburgiečių kvartetui grėsė panašus likimas; juos išgelbėjo tik pirmos smuikininkės Micheline Blanchar tikrai meistriškas grojimas; bet kvarteto, galima sakyti, kaip ir nebuvo.

Antrame runde lietuviams nesisėkė su Beethovenu, bet jie tikrai meistriškai pagrojo Juzeliūno kvarteto dvi dalis. Ypač antroji dalis, paremta raudos tema, kerėte užkerėjo klausytojus. Deja, Juzeliūno kvartetas neįėjo į privalomųjų dalykų repertuarą.

Grojant Ferrari kvartetą "Sine Nomine" lietuvių interpretacija vėl pagrindinai skyrėsi nuo visų kitų varžovų. Vengrai moderniškai veikalą atliko atsargiais tempais, dainingu tonu, plastiškai išskeldami tematinę medžiagą. Bulgarai dar lėtesni (kartais farze po smičium netildavo); grojo kiek šurkščiau tonu, dramatiškuoju detales.

Vilniečių interpretacija, susilaukusi ilgiausių apdovanojimų buvo griežtai skirtinga: gyvas tempas, nervinga ironija veikiau, negu naivus ritmas, kartu su visomis detalėmis, net tokomis, kurias kiti išskirti pamiršo. Veikalas pradėję, tarsi audringa diena, palikdamas impresionistinio paveldo įspūdį. Kalbos nėra, kad

tokiais virtuoziniais žestais, tarsi orkestriniais fierverkais, kadais Debussy "gasdino" konservatyvią prancūzų publiką. Tai buvo "klasiškas" impresionizmas, bet gal šiandien jau kiek pasenusi maniera. Vienok įtikinanti gal būtų kontraversinė interpretacija.

Kvartetas labai gerai atliko finalinę pjesę -- Beethoveno A-Dur Kvartetą (penktąjį iš op. 18). Vengrų atlikimas vėl buvo atsargus, decentiškas, ne be nešvarumų; bulgarai dar lėtesni, kiek įgrįstančia dramatiška maniera, sausoki. Luksemburgiečiai iš pasakutinių jėgų puolė tvirtovę...

Lietuvių atlikimas -- metronomiška precizija, kvapą užimanči greitu tempu, virtuoziškas ir bene pirmą kartą visu ryškumu -- nepaprastai vyksiu vidurinių balsų išsklaidu (trečioje variacijoje). Tai buvo vėl bene labiausiai įtikinanti interpretacija.

KETURI TEMPERAMENTAI

Keturi smuikininkai dar nesudaro kvarteto, kas to nežino. Vilniečiai visiems imponavo nepaprastai geru susigrojiu -- tai ilgo darbo rezultatas. Šitoje srityje jie konkurentų neturėjo. Individualiai Korneliją Kalinauskaitę - Fiedžinskienę, be abejo, buvo pats geriausias visų antrųjų smuikų, grojanti dramatišku, plačiu tonu, įsigilinant į kiekvienos frazės plonybes ir grožybes. Jurgis Fiedžinskas irgi ėjo be konkurencijos, kaip brandžiausias, filosofiškausias altistas, "mas-tančio" savo instrumento maestro. Eugenijus Paulauskas, techniškai imant, buvo bene geriausias iš pirmųjų smuikų, grojantis tikslu, kristolinu, laibu, gal kiek saldžiu tonu ir šiek tiek suvaržytas. Manytume, kad tai einamųjų pareigų išdava: juk primarijus už viską atsako, turi bandyti visiems tikti, ir kiti privalo prie jo taisyti.

Romualdas Kulikauskas, neseniai baigęs violončelės spec. klasę Maskvoje, kvartete palyginti neseniai; gal dėl to kiek blaškėsi bei jaudinosi. Tokioje padėtyje jis pasireiškė esmine dorybe -- mokėjimu prisitaikyti; techniškai atlikimas jokių būdu neatsiliko nuo kitų kvartetų čelstų, o visa kita -- darbo bei

"Antrojo Kaimo" naujas pastatymas įvyksta Chicagoje Hollywood svetainėje spalio 24, 30 31 ir lapkričio 7 d. Nuotraukoje aktoriai. Pirmoj eilėje Romas Aninkevičius, Regina Stravinskaitė, Kazys Alėnas ir Ramunė Jurkūnaitė. Antroj eilėje: Romas Stakauskas, Vytautas Demereckis, Benius Vikonas, Viršų Rimas Vėžys.

EGLUTĖS GYVASTINGUMAS

-- VISUOMENĖS RANKOSE

Nutausti ar nenustausti yra paties žmogaus rankose, tačiau ne vieno atskiro žmogaus rankose. Niekas atskirai negali tautinės gyvybės išlaikyti. Nutausta ar išleka tautiškai gyvi drauge visi. Nereikia heroizmo rūpinantis savo vaikai iš pradžių namuose, o vėliau pasiunčiant į lituanistinę mokyklą, pratinti juos į lietuvišką knygą ir pačiam jos neužmiršti, dalyvauti visuomeninėje

interpretacinio susiliejimo reikalus.

"Le quator beau lituanien", belgų kritikai vadino lietuvių, ir visai teisingai. Kvarteto parodyta linija siekė gražaus, estetiško, klasiško atlikimo, be krampų, si ir vaikymosi. Netyčia pirmosios palyginimas su italais; tokiu nepalaužiamu plieno lankstumo ritmu, precizija bei šykščia dinamika, visur daboiant žibę bei blizgesį, veikalus interpretuoti mėgdavo didysis maestro Toscanini.

(Bus daugiau)

veikloje ir ją remti. Tai nėra uždaviniai, kuriems reikėtų didvyrių. Paskirai paimti -- jiesmulkučiai. Tačiau juose ištesėti visumoje reikla aukos dvasios, kurios daugeliui ir pristinga (Dr. J. Girmius -- Tauta ir Tautinė ištikimybė).

Ar nepristinga tos aukos dvasios ir Eglutės reikalui? O gal ir ne. Štai vienas džiugus ir sėkmingas pasisakymas: -- "Mano sūnus Gediminas jau peržengė vaikų amžių, skirtą Eglutės skaitytojams. Todėl Eglutės toliau jau nebeorotų prenumeruoti. Tačiau labai įdomaus ir didžiai naudingo laikraščio pastangas ir didį kultūrinį darbą mūsų jaunimui auklėti tautiškai dvasioje -- remsi ir toliau. Šia proga įdedu auką".

Kitas faktas. Vienaime tėvų komiteto ir lituanistinės mokyklos mokytojų posėdy Kanadoje apsispręsta, kad Eglutę perbrangi. Ar tikrai taip? Vaikams, kurie skaito, Eglutė patinka. Pora pasisakymų: "Man Eglutė patinka. Yra naujų pasisakymų, kaip "Putis", galvosūkiai, ir daug gražių eilėraščių" (Raimundas Sungaila). Yra ir daugiau pasisakymų. Mažųjų norus žinome. Svarbu vyresniųjų -- tėvų ir mokytojų parama: eilėraščių ar pasakėčių, naujų iliustracijų - piešinėlių, naujų skaitytojų, mecenatų bent vienam numerui išleisti finansuoti, paremti Eglutę auką. Apmokėti prenumeratą tam vaikui, kurio tėveliui Eglutė perbrangi.

Remkime šį vienintelį vaikų laikraštėlį!

MUZIKOS ŽINIOS KVIEČIA

Praeities metais per spaudą ir laiškais kviečiau užsiprenumeruoti vienintelį lietuvių kalba leidžiamą muzikos žurnalą "Muzikos Žinios". Į tą mano kvietimą atsiliepė nemažas skaičius asmenų. Laikė metų išėjo keturi "M. Žinių" numeriai. Dabar jau atspausdintas naujas pirmas "M. Ž.", numeris ir visiems prenumeratoriams išsiuntinėtas. Todėl prašau visus prenumeratorius man prisijusti vėl po du dolerius, nes visi prenumeratoriai, laikė metų, vėl gaus po keturis "M. Ž." numerius su muzikiniais priedais.

Taip pat prašau visų chorų valdybų ir dirigentų parinkti prenumeratų "M. Ž." iš choristų ir muzikos mylėtojų. Yra chorų, kurie yra užsisakę "M. Ž." po 10, 15, 20 ir daugiau egzempliorių.

Be to, labai džiugi žinia, kad Lietuvių Kunigų Vienybės Seimas, įvykęs rugs. 8 d. Maspe-the nutarė paremti vargonininkų s-gos leidžiamą laikraštį "Muzikos Žinios". Vargon. s-ga labai dėkinga už tokį pareikštą jai nuosirdumą nutarimo formoje paremti "M. Ž." ir pilnai tiki jo įgyvendinimu, nes "M. Ž." materialinė parama labai reikalinga.

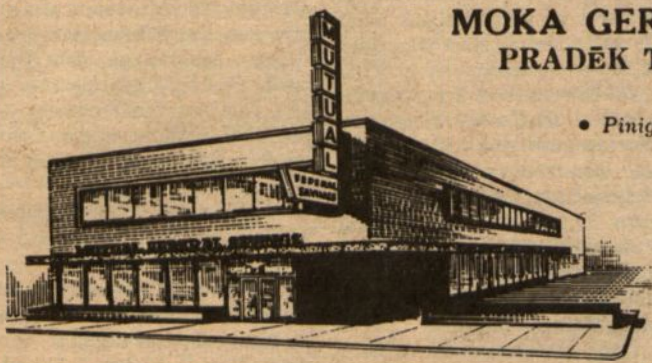
Šia proga tenka pažymėti, kad pagal Vargon. S-gos konstitucijos 8 paragrafą, Varg. S-ga gali turėti narių rėmėjų.

Tat pakartotinai dar kviečiu visus lietuvių, mylinčius muziką, palaikyti šį vienintelį lietuvių kalba leidžiamą muzikos žurnalą -- užsiprenumeruojant jį.

Pinigus - čekius prašau siųsti šiuo adresu: Pranas Ambrazas, 1322 Giddings Rd., Cleveland, Ohio 44103.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti. Jūs galite atsisiųsti paštą, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 3-Star FRENCH COGNAC	5th	4.59
2. Antique Bourbon Kentucky Str. Whiskey ..	5th	3.98
3. CANADA DRY VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur	5th	4.75
6. CHIANTI Imported Wine	5th	.98
7. Zeller SCHWARZE KATZE	5th	1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juožas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KREMLIAUS SARGYBAI PASIKEITUS

Kas kart naujoms žinioms ir komentarams kaupiantis apie įvykius Kremliuje, būdingu tenka laikyti JAV laikraščių vedamųjų minčių panašumas, kur, su mažomis ir retomis išimtimis, galima jausti apgailėstą, kad pasitraukė žmogus, kurio dėka visą dešimtmetį buvo išlaikyta taika ir -- 'taikinga koegzistencija'. Tiek svorio, tiek reikšmės pridūdoma Kremliaus sargybos pasikeitimui, kad momentui užmirštami net Anglijoje vykę reikšminiai parlamento rinkimai.

Be abejo viršūnių pasikeitimai Kremliuje -- retenybė. Bet gi ir ten žmonės mirtingi. Tačiau atsimenant, kad tame krašte ir to krašto užgrobtose valstybėse valdo komunistų partijos diktatūra, pasikeitimai valdžios viršūnėse esmės nepakeičia. Kyla klausimas kodėl toks didelis dėmesys, net susijaudinimas lydi tuos įvykius?

Pirmučiausia, žmonės, kurie išgyvena ir atjaunčia didelės dalies žmonijos vargą ir kančias gyvenant ar vegetuojant komunistinėje priespaudoje, į įvykius nežiūri iš 'taikos sugyvenimo' taško, kuris suponuoja ne ką kita, o neribotą užtesimą vergijos milijonams brolių ir seserų anapus geležinės uždangos. Kiekvienas, žvelgdamas į veidų pasikeitimą Kremliaus valdovų sosto, galvoja, kad tik nebūtų blogiau tiems, kurie tuose pasikeitimuose norėtų įžūrėti viltingesnių prosvaisių. Viltingesnių tiems, kurie gyvena skurde, baimėje ir neivilyje, o ne 'taikos sugyvenimo' mirštauose.

Pasaulyje vyrauja įsitikinimas, kad prie Chruščiovo buvo geriau. Daug prikalbėta ir prirašyta apie 'liberalizaciją' ir 'pacifikaciją' Chruščiovo režimo laikotarpyje. Žinoma, kai vasaros karščiuose temperatūra iš 100 laipsnių pavakariais nukrenta iki 90 -- yra vėsiau... Taip ir Sov. Sąjungoje. Yra duomenų, kur varžtai buvo kiek atleisti. Bet kas jais pasinaudojo? Yra duomenų, kuriais remdamiesi sovietikos analitikai sako, jog tokie valdžios pasikeitimai Kremliuje rodo, kad ten jau nebeįmanoma jėgos koncentracija į vieno žmogaus rankas, kad ten įsigalėjusių įtakingų srovių trintis verčia eiti didesnio skaitmės su įvairiais tų srovių reikalavimais, kad tai atsiliepia į kitų valstybių komunistų partijų savarakiškesnės politikos tendencijas, žodžiu, vistiek, kelias į tam tikrą 'liberalizaciją'.

Bet -- miško paukštis mišką žiūri. Valdžia yra komunistų partijos rankose. Tos partijos politika, kokios jos srovės dėl valdžios besivaržytų, yra komunistinė politika. Ko iš jos galima tikėtis, parodė ligišiolinė įvykių raida.

DAR APIE LB CHICAGOS
APYGARDOS VALDYBOS
NEGALAVIMUS

Su dideliu nusistebėjimu perskačiau A. Santaro 1964. X.8. Drauge tūlipusį rašinį "Patys verčiame stulpus". Gal į A. Santaro rašinio išvedžiojimus iš viso nereikėtų kreipti dėmesio. Tačiau, A. Santaras, savo rašiniu siekdamas pateisinti LB Chicago Apygardos valdybos nevykusį veikimą, spaudoje pasirodžiusius rašinius apie Apygardos valdybą vadina įžeidžiančiais pigiu demagogišku pasakymu "bolševikiškai destruktiviu" Tokiu demagogišku pasakymu netiesioginiai ir aš esu paliestas, kaip neseniai Dirvoje tūlipusio straipsnio "LB Chicago Apygardos Valdybos negalavimai" autorius.

Noriu būti atviras ir patvirtinti LB Chicago Apygardoje pasireiškusius antibendruomeniškus reiškinius, kuriais ir A. Santaras prieš kurį laiką buvo pasipiktinęs.

Dirvoje tūlipusiame rašinyje "LB Chicago Apygardos valdybos negalavimai" buvo pažymėta, kad vienas buv. Apygardos valdybos narys, atlikdamas pavestą Tautinių Šokių šventės organizavimo darbą, siekė nebendruomeniškų kelių prasimušti į aukštesnes Bendruomenės institucijas ir organizavo jo siekimui paremti atskirą grupę, kuri prieš įvykstantį 1964. II.2. Apygardos atstovų suvažiavimą, išėjo suatskiru kandidatų sąrašu ir tuo pačiu paneigė bendruomenišką solidarumą. Gerai atsimenu (prie liudininkų), kad vienas iš pasirašiusių asmenų po grupinio kandidatų sąrašo įteikė į A. Santarui, įtaigodamas už sąrašą išvardintus asmenis balsuoti. A. Santaras grupės atstovą įžuliu elgesiu buvo pasipiktinęs ir trumpai pareiškė, kad ir jis

turi teisę kandidatuoti ir būti renkamas į Apygardos valdybą. 1964. II.2. įvykusiame LB Chicago Apygardos atstovų suvažiavime, pagal pateiktą grupinį sąrašą, buvo išrinkti penki nauji Apygardos valdybą, kiti keturi buvo išrinkti iš suvažiavimo išstatytų kandidatų, kurių tarpe buvo ir A. Santaras.

A. Santarus, kaip ir kitiems ne pagal grupinį sąrašą išrinktiems valdybos nariams, yra žinoma, kad pagal sąrašą išrinkti penki valdybos nariai posėdyje Ciceroje ir vienos politinės srovės asmenų įtaigojimu, nustatė: kas turi būti valdybos pirmininkas, vicepirmininkas ir t.t. Tame pat "posėdyje" buvo nutarta, kad su suvažiavimo išrinktais valdybos nariais per daug nereikėtų skaitytis.

A. Santaras, pirmame oficialiame valdybos posėdyje, buvo vienintelis, kuris balsavo prieš grupinio penketuko įstatytą kandidatą į valdybos pirmininkus, kurį dabar savo rašinyje vadina, V. Kudirkos žodžiais, "Stulpus".

Jei A. Santaras iš pradžių laikė grupinio valdybos narių penketuko darbus nebendruomeniškais, o dabar bendruomeniškais, tai A. Santaro sąžinės reikalas.

Reikia stebėtis, kad A. Santaras spaudoje pasirodžiusius rašinius apie nevykusį LB Chicago Apygardos veikimą stengiasi sumiekti, atseit jie buvo ne teisingi, ir kenkia Bendruomenės solidarumui. Kas ne kas, bet A. Santaras geriausiai žino, kas ta bendruomenišką solidarumą suardė ir Apygardos veikimą nusilpnino. Juk paskutiniai Apygardos valdybos organizuoti du didesni renginiai: Šiaurės Amerikos sporto žaidynės ir Tautos šventės -- rugsėjo 8 d. minėjimas baigėsi su dideliu nepasisekimu, kas Chicago Apygardos valdybą garbės nedaro.

Baigdamas savo pasisakymą dėl Drauge tūlipusio A. Santaro rašinio, turiu pareikšti, kad neseniai Dirvoje lygės mano rašinyje "LB Chicago Apygardos valdybos negalavimai" yra pa-

Chicago Vyrų Choras vienos repetitijos metu su solistais ruošiantis operos pastatymui.

CHICAGOS VYRŲ CHORO KRISTALINĖ SUKAKTIS

-- Tik vieno maldauju,
O Viešpatie geras,
Leisk numirti nors tėvynės
laukuos! --

Tokia lindna, tragiška, širdi drebianti ir ašarą išspaudžianti daina tirstai pripildė Balio Pakšto salę aną šeštadienį. Vėžėsi ji nesulaikoma iš vyrų širdžių gilumos į rudėjančias vėlaus vakaro gatves... Ir nejučiomis, nesuvaldomai harmoningai saskambin jungėsi moteriški balsai, vėrėsi stebėtojų ir klausytojų lūpos. Nes lietuvis negali būti dainai nejautrus. O ši buvo tradicinė Chicago Lietuvių Vyrų Choro daina, daugelį kartų žavėjusi pokyliuose ir parengimuose, papildymyje ar piknike, vestuvėse ar krikštynose, kur tik pasitaikė pasimašyti keliems Vyrų Choro dainininkams. Dabar ji ženklinio šio choro penkios metų gyvavimo sukakčiai paminėti surengto šeimyninio pobūvio viršūnės.

Sunku būtų surasti vokalinį vietnė savo nuoširdžiu atsivimu dainos menui, Chicago Lietuvių Choro (o ir nelietuvių Choro) publikai davusį daugiau skaidrių, didingų, jaudinančių ir gaivinančių valandų, tos publikos labiau mylimą ir klausomą...

Iš Palangos balnosiu žirgelį,
Iš Bajorų mergelę vesiū...
(Liaudies daina)

Chicago Lietuvių Tremtinių Vyrų Choras gimė 1949 metų rudenį. Organizatoriai -- Vytautas Radžius ir Albinas Dzirovas -- telefonais, laiškais ar piknikuose, už atlapo paėmę ir nuosaliau pasivedę, prisišnekino bent septyniolika jų Lietuvoje ar Vokietijoje choruose dainavusių vyrų, kurie ir sudarė beseiteigiančio junginio branduolį. Po pirmojo pasirodymo Cicero lietuviams choras netruko išaugti į pajėgų 42 vyrų vienetą. Nereikėjo nė skelbtis, nė garsintis. Kvietimų dainuoti parengimuose, minėjimuose, vakaruose pasipylė iš gausybės ragų; taip, kad vyrams kartais tekdavo tą patį sekmdienį dainuoti bent dviejuose programose.

Kvedarnos vargonininko stūmus Alfonsas Gečas, pirmasis choro dirigentas, nuolatinis dirigentų asistentas ir dabartinis chormeisteris tada supukęs lakstydavo pas vietinius muzikus pasisiskolint lietuviškų dainų gaidų ir... dažniausiai jų negaudavo. Niekas šio jauno vyro nepažinojo ir nenorėjo su juo skaitytis. Daugelį dainų jis turėjo tada pats atkurti iš savo atminties. Ir kaip vėliau paaiškėjo, teisingai jas atkūrė.

Naujagimio Vyrų choro vaikystė buvo trumpa. Galima sakyti jos veik nebuvo. Dažnų ir ilgų repetitijų, kieto užsispyrimo ir darbo dėka 1950 metų rudenį choras pasijuto pilnai pribrendęs ir pajėgus savo pirmajam individualiam koncertui, kuris įvyko spalio 15 dieną. Žitovais pripildyta didžiulė Sokolų salė jaunam vienietui parodė neslepjamą entuziazmą, juos paskatino į platumas ir aukštumas.

Kad liktų tavo vardas žydin-
čiojo padangėj --

rašytas remiantis teisingais faktais. Rašydamas šį rašinį, kaip aktyvus ir senas bendruomenininkas, siekiu, kad LB Chicago Apygardoje pasireiškė nesveiki reiškiniai būtų pašalinti ir Bendruomenės garbė atstatyta.

S.Š.

Chicago

kad būtų tu gyva...
(St. Santvaro "Ant marių";
Muzika Br. Budriūno)

1951 m. gruodžio mėn., Alfonsui Gečui atsidėjus muzikinėms studijoms ir negalint chorui skirti pakankamai laiko dirigentui buvo pakviestas muzikas Bronius Jonušas. Jo vadovaujamas choras jau kimba į sudėtingesnius kūrinius. Koncertas, įvykęs 1952 metų gegužės mėnesį praeina su nemažesniu pasisekimu.

Gimsta mintis išleisti lietuviškų dainų plokšteles; bet iš kur paimti pinigų? Finansiniai choras niekada nebuvo stiprus, nes uždainuotus dolerius ir centus dosniai aukodavo lietuviškiems reikalams, ypač jų nepašykštėdami šalpai. (Juk savo pirmaisiais egzistencijos metais choras pasiuntė 34 didelius maisto siuntinius Vokietijos sanatorijoje besigydančioms tautiečiams). Tačiau dešimties lietuviškų dainų plokštelių albumas buvo įdainuotas RCA Victor studijoje ir išleistas, kada iš reikiamų \$3,000 pusę sutiko investuoti lietuviškiems kultūriniais reikalams visada jautrus prekybininkas Jonas Karvelis. 1,500 plokštelių buvo išgrobstyta per palyginti gana trumpą laiką, kas dar kartą įrodė didelį Vyrų choro populiarumą.

Muzikas Bronius Jonušas Vyrų Choru vadovavo iki 1954 metų rudens.

Šaukia namo gimtinė mus
Mergelės laukia mūsų grįžtant...
(Maršas iš operos Faustas)

Penkerių metų sukakčiai atžymėti surengtame koncerte Vyrų chorą jau dirguoja buv. Lietuvos Valstybinės Operos solistas muzikas Vladas Baltrušaitis. Jis įneša naujovių: atkreipia daugiau dėmesio į choristų balsinę techniką, individualinę dainų interpretaciją, o taip gi praplečia ir pagilina repertuarą, įtraukdamas į jį pasauliną muzikos kūrinių bei operų ištraukų.

Kaip tik tuo metu choro vadovybė ir kyla sumanymas statyti operą. Daugeliui šis sumanymas, kad ir didžiai pageidautinas, aukštas ir viliojantis, atrodė nerealaus, ar net juokinas. Tačiau skeptiškos nuomonės nesužlugdė vyrų pasiryžimo ir 1957 m. kovo 30 d. Marijos Aukštesnės Mokyklos salėje buvo pakelta Verdi operos "Rigoletto" premjeros uždanga. "Rigoletto" pasisekimas Vyrų chorą įtikino, kad einame teisingu keliu. Dar prieš nusileidžiant paskutiniojo šios operos spektaklio uždangai (ji buvo kartota 1957 m. rudenį, minint dirigento V. Baltrušaitio 25 metų scenos darbuotės sukaktį, o taipgi ir išvykoje į Torontą), pradėta intensyviai ruošti antrąjį operai -- Gounod "Faustui". Šiam uždaviniui įvykdyti, žinoma, reikėjo ir moterų choro, kuris buvo suorganizuotas be didesnio vargo, nes kandidačių buvo pakankamai ir pasirinkti buvo iš ko.

Keturi "Fausto" spektakliai (trys Chicagoje ir vienas Clevelande) praėjo su nemažesniu pasisekimu. Vyrų choro (dabar ir moterų choras pasidarė neatsiejama jo dalimi) pajėgumas operų pastatymams buvo lietuviškos publikos, o taipgi ir muzikos žinovų galutinai apčiuoptas. Dar daugiau: toji publika ne tik nuoširdžiai lietuviškuosius operų pastatymus priėmė, bet net ėmė jų reikalauoti. Vyrų choras pasiūlyto lyg ir savotiškai įpareigotas kasmetais duoti naujas operas premjeras.

"Fausto" užbaigimo pobūvyje su choru atsisveikino ir Brooklyną išvyko juos operai uždegęs dirigentas Vladas Baltrušaitis.

Kuo galvą mes papuošim jam
Nugalėtoji didžiam?
(Moterų choras iš "Aida")

Vyrų choro kelias pasidaro tiekus ir aiškus: opera. Kas metais (išskyrus 1961-uosius -- Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės metus) duodamas naujas operos pastatymas: spalvingoji "Carmen" (1959), romantiškasis "Trubadūras" (1960), iškilmingoji "Aida" (1962), tragiškiosios "Cavalleria Rusticana" ir "Pajacai" (1963) ir pagaliau -- dramatiškoji "Tosca" (1964). Pastatymai darosi vis reiklesni, svaresni, puošnesni, reikalauja vis didesnių meninės patirties, o taipgi ir finansinio sumanumo ar rizikos, nes išlaidos kartais peršoka dvidešimties tūkstančių sumas.

1959 m. rudens sezono Vyrų choras yra pakviečiamas ir dainuoja Chicago Lyric Operoje Wagnerio "Skrajojančio Olando" spektakliuose. Net ir reikloji "Chicago Tribune" kritikė Claudia Cassidy apie Vyrų chorą itin šiltai atsiliepia.

1960 m. operinių pastatymų vienetą -- vyrų ir moterų chorai buvo oficialiai inkorporuoti Illinois sostinėje Springfielde, kaip Chicago Lietuvių Opera, (Choras pasiliko ir savo vardą -- Chicago Lietuvių Vyrų Choras "Vytis" -- kuriuo jis buvo inkorporuotas anksčiau).

Visų operos pastatymų dirigentas ir muzikos vadovas buvo muzikas Aleksandras Kučinas. Tačiau, žinoma, operai pastatyti reikalingas gausus įvairių sričių menininkų aparatas bei techniniai personalai. Reikėtų bent paminėti: chormeisterius (Alfonso Gečą ir Alice Stephens) režisierius (Kazys Oželis), dailininką (Vytautas Virkau), nuoširdžiai dirbusius veik kiekviename pastatyme. Reikėtų taipgi paminėti solistus, nuo kurių išpildymo operų pasisekimas tikrai daug priklausė. O jų sąrašas būtų tikrai imponantiškas: Juzė Augaitytė, Vladas Baltrušaitis, Stasys Baras, Prudencija Bičkienė, Algridas Brazis, Kristina Bartulienė, Stasys Citvaras, Alina Giedraitienė, Alė Kalvaitytė, Nerija Linkevičiūtė, Janina Liustikaitė, Valentinas Liorentas, Monika Kripkauskienė, Roma Mastienė, Genovaitė Peškienė, Aldona Stempužienė, Valdemaras Šalna, Danutė Stankaitytė, Leonas Sodeika, Julius Savirnavičius, Salomėja Valiukienė, Jonas Vaznelis ir daug kitų. Daug kur reikėjo baletui, choreografijos, o taipgi ir gausios kitokios meninės ar techniškos paramos. O svarbiausia, visada reikėjo ryžtingos, veiklos organizacinės vadovybės, kurios, reikia pasidžiaugti, choras niekada nestokojo.

Tie patys upeliai,

Miškai, uogienojai,

Tik mes nebe tie, nebe tie...

Keitėsi laikai, žmonės ir pa-
pročiai, bet Vyrų choras išli-
ko. Nebe tas keliolikos vyrų
vienetas, džiuginęs ir virkde-
sėnų ir jauną parapijinių pastatymų programose, tačiau tas pats
savo užsimojimuose ar pasiry-
žimuose. O ir šią dieną struktū-
roje tebėra sėninių išsilaukiu-
sių per penkiolika metų, tebe-
stiprinančių choro nugarkaulį: An-
tanias Antanavičius (Princ vadi-
namas), Leonas Kalvaitis, Jonas
Mockaitis, Vytautas Radžius (il-
gametis ir dabartinis valdybos

DR. P. GRIGAITIS IR
ENCIKLOPEDIJA

Norėdamas baigti ginčą dėl Bismarcko ir Rooseveltto politinių gabumų pacitavau iš Encyclopaedia Britannica, kad "Bismarck was a political genius of the highest rank" ir t.t.

Dr. P. Grigaitis tai nerado patikėtini dalyku. Naujienų spalio 14 d. laidoje jis rašo:

"Jie (mano pacituoti sakiniai) skamba keistokai, nes enciklopedijos uždavinys yra informuoti, paduodant faktus, o ne garbinti arba smerkti.

Tad mes norėjome patikrinti, ar Meškauskas paduotų ištrauką yra tikslu. Bismarcko biografi-
ja yra įdėta 4-me EB tome, p. 5-8 vienuoliktą enciklopedijos laidoje. Bismarcko biografija atidžiai perskaityta, bet nieko panašaus į Meškauską skelbiamą citatą neradome".

Jei dr. P. Grigaitis būtų pavertęs pažįjamą pirmąją tos enciklopedijos laidą iš 1768 metų, jis apie BISMARCK, OTTO būtų visai nieko neradęs, nes tas dar nebuvo gimęs. Tačiau 1960 metų tos enciklopedijos laidoje Bismarckui jau skirta beveik 10 puslapių. 3-čio tomo 667 puslapyje antros skilties gale duodamas Bismarcko įvertinimas -- "estimate", iš kur ir paimti mano cituoti sakiniai.

Grigaitis dar teigia, kad prancūzų - vokiečių karą iššaukė vadinama Emsio telegrama. Dėl to EB pastebi "... it is likely that the Bonapartists, who dominated Napoleon III, would have insisted on war in any cause".

Naujienų redaktoriui skubiai reikalinga naujesnių laidų literatūra.

Vytautas Meškauskas

pirmininkas), Kazys Skaistgiris, o taipgi ir nepailstantis pirmasis dirigentas ir dabartinis chormeisteris Alfonsas Gečas.

Ir taip nesulaikoma, galingai, o taipgi ir nostalgikiškai skambėjo toji tradicinė, vyrų širdyse įsišaknijusi daina...

1965-ųjų metų Vyrų choro pastatymo -- Verdi "Requiem" ir Kun, Bruno Markaičio "Vilniaus varpų" kantatos pasisekimu sunku abejoti. Ypač išgirdus meno vadovo muziką Aleksandro Kučino ir jiems talkinančių chorų vadovų (Alice Stephens, Leono Gružo -- kalbėjusio Tėviškes Graupijos choro vardu -- ir Palilionio, atstovavusio Fausto Stroliaus vadovaujamą Vyčių chorą) entuziastingus sveikinimus šios kristalinės sukakties proga.

-- O kaip gi sekasi jūsų didžiajam talkininkui, kanadiškiam "Varpo" chorui? -- paklausiau Chicago Lietuvių Operos valdybos pirmininką Vytautą Radžį.

-- "Varpas" jau yra toli pažengęs "Requiem" surepetavi-
me. Mums teks juos pasiivyti. Be paties dirigento S. Gailevičiaus partijas padeda ruošti solistas Vaclovas Verikaitis. Tenka džiaugtis varpiečių nuoširdumu ir gerėtis jų bendro lietuviško reikalo supratimu, -- paaiškino jis.

Grandiozinis Verdi "Requiem" ir Bruno Markaičio kantatos "Vilniaus Varpai" (žodžiai poeto Kazio Bradno) pastatymas įvyks Chicagoje McCormick Place didžiojoje (5,000 žiūrovų talpinančioje) salėje 1965 m. gegužės mėnesio 23 dieną. Šis koncertas

(Nukelta į 4 psl.)

KOMUNISTŲ KONSPIRACIJOS PLITIMAS

K. S. KARPIUS

Nors po 1905 metų Rusijos revoliucijos subėgė į JAV socialistų revoliucionierių skelbė "kraugerių kapitalistinės" vyriausybės nuvertimą ir po 1917 metų revoliucijos jie didelėje daugumoje virto komunistais, amerikiečiai komunistų neįtaro, nesuprato. Spauda komunistus vadino "nepasitenkinusių svetimšalių gauda". Kai gegužės 1-ąją jų surengtas demonstracija ir riaušės policija išvaikydavo, rodėsi, tuo komunistų pavojus ir baigėsi.

Tačiau 1933 metais Sovietų Sąjungos pripažinimas ir suleidimas čia Kremliaus agentų, nuo nacių persekiojimų atbėgusių profesorių suleidimas į aukštąsias krašto mokyklas laipsniškai vaizdą pradėjo keisti.

Garsi, seniausia mokslo įstaiga, įsteigta 1636 metais, buvusi protestantų dvasiškių seminarija, žinomas Harvard Universitetas, Cambridge, Mass. (šalia Bostono) šiais laikais apibūdinamas pašiepiančiai: "Iš tokio Harvardo universiteto, pasuk kairėn -- ir gausi valdišką tarnybą". Jame mokslus ėjo ir Kennedy šeimos vyrai, Vargu dabar rasi šiame krašte universitetą, kur jaunoji karta nebūtų auklėjama "liberalinėje" dvasioje.

Nuo 1933 metų priklauso jauniosios kartos "liberalų" ir kitaip pasivadinusių, kurie valdiškose vietose dirba, kaip neseniai Dirvoje tilpusiame kubilio Mario Lazo straipsnyje sakoma, lygiš tikimie amerikiečiai, bet ne retai atlieka kraštui pražūtingą darbą.

Daugelis amerikiečių mato ir žino tuos kenksmingus galvius, ir dėdą pastangas prieš juos kovoti. Ta kova laisvės nuo laiko pasireiškia ir Kongrese.

Greta Kongreso bandymų su komunistine įtaka kovoti vyksta komunistinė veikla, kuri ir atvedė Sovietus į Kubą.

Dar ne taip seniai, Kennedžiui pradėjus prezidentauti, Kongresas pravedė įstatymą, kad būtų

suregistruoti JAV komunistų partijos nariai. Jie tam pasipriešino, ir prezidento brolis, Teisingumo Departamento sekretorius, kurio pareiga buvo vykdyti tą įstatymą, neprivertė nė vieno komunisto registruotis.

KOMUNISTŲ VEIKLA IR LAIMĖJIMAI

Nelaimėje 1948 metais prezidento rinkimų su Wallace, pasiūlyk dirbti demokratų partijoje, įstatydami į valdiškas vietas daugiau ir daugiau savo paruoštų žmonių, kurie galėjo apsukti galvas nenusimanančių amerikiečių, jie pasiekė didelių laimėjimų. (Nors pats Wallace, keliais metais vėliau, prisipažinęs savo žioplumui, paskelbė atsistatę iš to savo "draugų").

Prezidentas Trumanas, po 1945 m. Potsdamo konferencijos turėjo vykdyti Rooseveltto padarytus Stalinui pažadus, bet, kur galėjo, stengėsi sovietams neužsisieiti. Prasidėjo t.v. "šaltasis karas". Chicago's Daily Tribune pavadino Trumaną "small town hick" (mažo miestelio bernas), bet jis dar tūlą laiką parodė savo amerikietišką galvą, kad negalima leisti sovietams grobikauti. Nors tiems, kuriems tik naciai buvo didžiausi prieštai, pavyko Washingtono paruošti planą Vokietijos pavertimui taip vadinama "pastorale" tauta, visai ją suplėšyti, bet to Rooseveltto patarėjų darbo Trumanas neleido įvykdyti, nors ir turėjo daug Vokietijos užleistų sovietams.

Nors ankstyvesniu sutarimu Jugoslavijos patriotas gen. Mihailovič buvo atiduotas komunistui Tito nužudyti, Trumanas suspėjo suprasti, kad negalima paklausti Kremliaus ir amerikiečių "liberalų" triukšmingų reikalavimų nuversti Ispanijos generalissimo Franco vyriausybę, nes tai būtų pradžia sukomunistinimo visos vakarų Europos. Trumanas neleido sovietams užimti pusę Japonijos ir paliko Japonijos seną valdovų šeimą valdžioje.

Vienur griebė ir atkandę dantis, griebė kitur, bet komunistų pastangos siekti laimėjimų niekad nesiliovė. Štai, ryškesni pavyzdžiai, kaip jie dirbo ir kaip prieš juos, nors pralaimint, stengėsi kovoti Kongresas ir teismai.

1. Komunistams pradėjus įsigalėti darbininkų unijoje, Kongresas 1947 m. išleido Taft-Hartley įstatymą, pagal kurį unijų vadovybė sudarantiems tenka registruotis Darbo Departamente, po prisaika pareiškiant, kad jie nėra komunistai. Tuo pašalinata daug aiškių komunistų, tačiau vis tik liko taip vadinami "liberalai" ir socialistai, kurių tas įstatymas nelietė. Keliais atvejais kairieji, su jais ir demokratų, dėdą pastangas tą įstatymą atmeti ar pakeisti, tačiau jis išliko iki šių dienų.

(Prezidentas Trumanas tą įstatymą užtvėto. Tačiau Kongresas reikalinga dauguma balsų pravedė ir įstatymas įsigaliojo be prezidento parašo. Trumano patarėjai tuoj pradėjo pragar.

sėti savo "žygdarbiais": Alger Hiss, Harry Hopkins, prof. Owen Lattimore, John Service ir kiti.)

2. Savo pasalingai veiklai "liberalai" 1947 m. įsteigė patriotiniu vardu organizaciją "Americans for Democratic Action", ir ta priedanga po šiais dienais eina kenksminga kraštui veikla, taikoma Sovietų naudai. Vienas tos ADA įsteigėjų buvo Hubert Humphrey, dabartinis demokratų partijos kandidatas viceprezidentu.

Toje ADA sutilpo visi kairieji radikalai ir socialistai. ADA ir jos kurstomi galvėdai vedė atkakliausią kovą prieš senatorių McCarthy, kuris išskeldinėjo viešumon komunistus valdžioje ir karinėje tarnyboje ir daug buvo prašalinęs iš vietų.

DOKUMENTŲ VOGIMAS SOVIETAMS

3. 1948 m. iškilo skandalas, susekus aukštą Valstybės Departamento pareigūną Alger Hiss vagiant slaptus valstybės dokumentus ir perduodant Kremliaus agentams. Prezidentas Trumanas tiek buvo patikėjęs Hissu, kad iki paskutiniųjų jį gindamas - teisindamas, jo kaltinimą apšaukė "raudona silke". Tačiau teismas 1950 m. nubaudė jį penkiais metais kalėjimo.

4. 1949 m. suklaidintas Valstybės Departamento patarėjų, Trumanas sutiko susiaurinti Kinijos nacionalistų vado gen. Chiang Kai-Šeko rėmimą, privertė sudaryti su komunistais koaliciją ir Kinija atiteko komunistams. Tik vėliau, pajutęs savo klaidą, pripažino nacionalistų legalia Kinijos vyriausybe.

5. 1949 m. kaip dalį kovos prieš komunistų žygius, federalinis teismas New Yorke patraukė atsakomybėn 11 komunistų vadų, įtarytų ruošimuisi jėga nuversti JAV vyriausybę. Byla tęsėsi 9 mėnesius. Visi buvo pripažinti kaltais, bet daugelis išsislapstė, paskutinis tik 1952 m. sugautas ir įkalintas.

6. 1950 m. kovo 7 d., federalinis teismas rado kalta New Yorko žydaitę Judith Coplon, kuri tarnaudama Teisingumo Departamente Washingtono, vogė valstybės slaptus dokumentus ir perdavė juos sovietų atstovui Jungtinės Tautos. Ji pasodinta kalėjime 15 metų, sovietų agentas pašalintas.

7. 1951 m. J. Rosenberg ir jo žmona federalinio teismo nuteisti mirties bausme už priešvalstybinę veiklą. Kitas jų draugas, Sobell, nuteistas 15 metų kalėjimo, o Rosenbergienės brolis, sutikęs liudyti prieš pirmutinius tris, praleistas su 15 metų kalėjimo bausme.

8. Teisme atsistūrė prof. Lattimore byla, kurioje paaiškėjo Kinijos atitekimui komunistams aplinkybės ir JAV vaidmuo.

9. 1953 m., jau Eisenhoweriui prezidentaujant, pašalintas iš Atominių Energijos komisijos vedėjo pareigų Dr. J. Oppenheimeris, susektas palaikęs slaptus ryšius su sovietų agentais. Dabar jis jau reabilituotas.

10. Kongresas, matydamas komunistų laisvą, klaidingą visap-

sišką veiklą, 1954 m. pravedė įstatymą, skelbiantį komunistų partiją nelegalia. Tačiau tais pat metais Eisenhowerio paskirtas Aukščiausio Teismo pirmininku Warren sudavė kraštui skaudų smūgį: Senatoriaus McCarthy pastangomis pašalintus iš tarnybų komunistus Warren, sąvalp interpretuodamas konstituciją, sugrąžino į vietas, su atlyginimu už praleistą laiką. Teismas paskelbė, kad komunistai gali būti valdžioje, jei ne strateginėse vietose... nors niekas jų nuo strateginių vietų nesulaikė. Warren taipgi nuneigė paskirų valstijų turėtų antikomunistinius įstatymus.

11. Prieš senatorių McCarthy ALD sukėlė piktus kaltinimus, suniekindami jo nenusimanančių minčių akys. Neturėdami kitokios priekabės, kaltino jį naudojimu žiaurių metodų tuos žmones išmetant iš tarnybų. Ta kova tęsėsi kelis metus, kol 1954 m. gruodžio mėnesį demokratų dauguma Senate pravedė rezoliuciją "papeikdantią" senatorių McCarthy už jo vartojamus "metodus". Tą rezoliuciją kairieji ir jų spauda garsino lyg senatoriaus nubaudimą, pažeminimą, kaip didžiausio kraštui nusikaltėlio.

Visa tai yra tik dalelė komunistų ir jų rėmėjų veiklos, greta daugybės kitų jų išdavyčių, kurių viena buvo -- skubus pripažinimas Castro vyriausybės Kuboje, pirmiau negu aukštieji valdžios žmonės spėjo apie tai patirti.

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PRospect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Chicago's Vyrų Choro...

(Atkelta iš 3 psl.)

ruošiamas paminėti dvidešimt penkių metų sukakčiai Lietuvai užgulusios tragedijos ir prisiminti kovoje už jos laisvę kritusiems didvyriams.

"Requiem" pastatymui paremti bus skiriamas ir pelnas tradicinio operos baliaus, kuris įvyks lapkričio mėn. 21 d. Keymens klubo salėje. Programą išpildys lietuviškajai visuomenei gerai žinoma baleto šokėjų pora: Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžimas

-- Kodėl ne patsai choras? -- kiek nusivylęs paklausiau Vytautą Radžių (kad ir būdamas didelis baleto mėgėjas ir programos ypatingai suintriguotas).

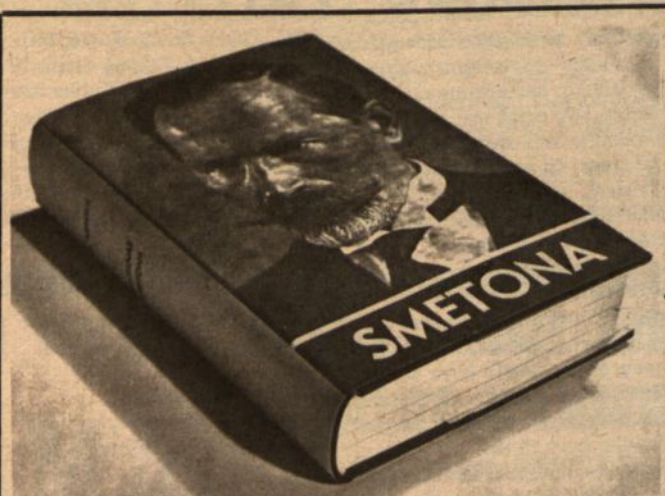
-- Esame taip apsikrovę repetitijomis, kad naujos programos tradiciniam baliiui ir prie geriausių norų nesugebėtumėm paruošti. Gi jaunieji baletininkai pažadėjo pašokti su operomis surištus kūrinius, taip, kad jų pasirodymo mes, šeiminiškai, nemažiau laukiame negu svečiai.

Po aukštus kalnus vaikščiojau
Saldžias uogules rankiojau...
(K. V. Banaičio harm.
liaud. daina)

Operų statymo sūkurin pasinėšusį Vyrų chorą, be abejonės dažnas užklausa: O kada gi jūs pastatysite lietuvišką operą? Šis klausimas yra nemažiau aktualus ir choro valdybų bei pačių choristų lūpose. Muziko K. V. Banaičio sukurto operos "Juratė ir Kasytis" paruošimo scenai laukiamą jau veikia dešimt metų. Jos perraišymui choras yra nusiuntęs keletą šimtų dolerių. Klaviras buvo sukurta prieš autoriui mirus, gi orkestracijai užbaigti yra sudarytas komitetas, kuriame vyrų choro reprezentantai turi svarų žodį. Visa tai kainuoja tikrai daug pinigų, o juos surinkti reikia pasišventimo ir energijos.

Kas matė Vyrų chorą jo įžengimo į šešioliktuosius metus atžymėjimo pobūvyje, nesuabejos, kad tos energijos jiems dar ilgą laiką užteks.

ata

ANTANO SMETONOS

MONOGRAFIJA

ALEKSANDRO MERKELIO veikalas jau siuntinėjamas prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima įsigyti prisuntus 10 dol. Povilui Ališauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, N. Y.; K. Pociui, 3908 Fir St., East Chicago, Indiana; ar Dirvai — 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Lietuvių jaunųjų menininkų klubo Chicagoje valdyba: pirm. A. Trinkūnas, Z. Sodeikienė ir V. Ramonis. Nuotraukoje trūksta H. Bliskio.
V. A. Račkausko nuotrauka

Grupė svečių Chicago jaunųjų dailininkų parodos atidaryme.
V. A. Račkausko nuotrauka

JAUNŲJŲ DAILININKŲ PARODA

Jau treči metai iš eilės Chicago's Lietuvių Jaunųjų dailininkų klubas suruošia savo narių kūrinių parodą Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Šiais metais paroda atidaryta spalio 10 d. Dalyvauja 14 jaunųjų dailininkų su 63 darbais.

Į atidarymą prisirinko pilnutėlė Čiurlionio galerija. Jaunųjų dailininkų klubo pirmininkas A. Trinkūnas atidarydamas parodą pasidžiaugė visuomenės prietarimu ir spaudos parama jaunųjų dailininkų pastangoms. LB vald. pirmininkas J. Jasaitis pabrėžė jaunųjų dailininkų parodos reikšmę lietuvių tautai. Menininkų klubo vardu P. Gaučys, sveikindamas jaunųjų dailininkų klubo pastangas, pabrėžė lietuviškosios visuomenės domėjimąsi ir paramą menui. V. Vaitekūnas, Amerikos Lietuvių dailininkų sąjungos pirmininkas, ragino jaunuosius dailininkus būti gyvenamosios epochos formuotojais.

Po oficialios dalies, svečiai turėjo progos pasigrožėti jaunųjų kūrinių ir prie kavos puodelio pasidailinti mintimis bei įspūdžiais vertinant dailininkų darbus.

V. A. Račkauskas

• LB švietimo Taryba, susitarusi su mokytojais, lapkričio 28-29 šaukia rajoninę konferenciją. Bus supažindinama su naujaisiais darbo metodo laimėjimais, aptarta dabartinių lietuviščių mokyklų metodika ir jos patobulinimo galimybės. Į konferenciją kviečiami visi dirbantieji Chicago's apygardos, Clevelando ir Detroito mokyklų mokytojai. Konferencija įvyks Chicagoje.

PARENGIMAI CHICAGOJE

SPALIO 30 D. 7:30 v.v. ALIAS susirinkimas Chicago Savings & Loan Association svetainėje 6245 So. Western Ave. Inž. V. Gelžinio paskaita -- "Statyba Lietuvoje".

LAPKRIČIO 14 D. ALIAS ponų klubo "cocial" -- pobūvis St. Andrian's mokyklos patalpose 71 ir Washtenaw kampas, Marquette Parke.

SAUSIO 30 D. 7:30 v.v. ALIAS metinis balius Drake Hotel.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Lietuviškasis Goldwaterio Komitetas praneša visuomenei, kad norintieji vykti į Public Auditorium pasiklausyti senatoriaus Barry Goldwater kalbos, iš anksto praneša savo vardą ir pavardę šioms asmenims: Dr. Vladimir Ramanauksui tel. 481-6700, Vladimir Plečkaitiui tel. 681-3674, Ritai Premeneckienei tel. GL 1-6843, Julijui Smetonai tel. 371-4333 arba 371-4675, Algiui Pautieniui tel. ER 1-4168, Raimundui Kudukiui tel. 932-0959, Vytautui Staškevičiui tel. 482-4942, generolui Tallat-Kelpšai tel. YE 2-9566, Ingridai Stasaiti tel. IV 6-2111, Antanui Jonaičiui tel. 531-4608, Jau-nučiui Nasvyčiui tel. 231-5957 ir Militai Apanienei tel. 382-1606.

Senatorius Barry Goldwater bus Clevelande spalio 27 d. ir kalbės Public Auditorium 8 val. vakaro.

• Ohio Taatybių Sąjunga paskelbė šiuose rinkimuose remianti kongresmano Oliver P. Boltono kandidatūrą į kongresmanus ir lapkričio 3 d. rinkimuose.

Ohio Taatybių Sąjunga (The Ohio Nationality Association) yra nepriklausoma savo veikloje ir rūpinasi politiniais, visuomeniniais ir patriotiniais krašto klausimais. Jos pirmininkas Frank S. Kuboski praneša, kad S-ga remia Oliver P. Bolton kandidatūrą remiantis jo iki šiol parodytu domėjimusi žmonių reikalais, jo tinkamų pareigų atlikimu neatsižvelgiant į tautybių ar kt. skirtumus. Be to, kongresmano vietai jis pasirodė visais atžvilgiais pilnai kvalifikuotas.

• Regina Brazaitienė, ketlet metų vadovavusi Naujos Parapijos berniukų chorui, iš šių pareigų dėl laiko stokos pasitraukė. Moterų Sąjungos 36 kuopa už jos darbą ir pasiaukojimą taria širdingą ačiū.

Choro vadovavimą perėmė Julius Kazėnas. Tėvai, turį berniukų tarp 6-15 metų amžiaus, prašome choro reikalu kreiptis į Julij Kazėną, tel. IV 6-3406.

• Po Jūsų mirties kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 881-7741.

DEŠIMTOJI PREMJERA VAIDILŲ TEATRE

ŠARŪNAS STEPUŠIS "Užburtoji dūdelė" išpildys pagrindinį Jurgio vaidmenį.

Savo dešimtąją premjerą Vaidilos teatras pasirinko jausenai žadėtą pastatytį Mykolo Vencloausko 4 veiksmų pasaką -- Užburtoji dūdelė. Tai tas pats rašytojas, kurio pasaka "Burtininko pinklėse" žinovai gėrėjosi prieš dešimt metų.

Užburtosios dūdelės pastatymo darbai pačiame įkarštyje: baigiamos piešti trejos skirtingos dekoracijos, siuvami kostiumai, vaidybos ir šokių repeticijos vyksta beveik kas vakarą.

Užburtoji dūdelė yra iš dalies muzikinė - baletinė pasaka. Dūdelė čia yra pasakos didvyrio Jurgio ginklas, kuriuo jis nugalė daugybę klaidžių, keliaudamas į pragarą tėvo sutarties atšimti. Dūdelėi grojant visi šokti turi -- nori ar nenori -- tokia jos magiškoji jėga. Jos garso bijo velniai, bijo raganos, plėšikais, prievaizda, net pats karalius. Jurgutis, padedamas dūdelės, savo kelią baigia laimėtoju.

Užburtosios dūdelės darbai pradėti ankstyvą vasarą: šiuo metu yra pats darbo įtempimas, o darbai gi laiko ir dienų vis per mažai, nes premjera jau ne už kalnų, o lapkričio 14 d., šeštadienį. Specialus spektaklis jaunimui papigintomis kainomis (vyks sekmdienį, lapkričio 15 d. dienos metu. Abu užburtosios dūdelės spektakliai vyks Šv. Jurgio parapijos salėje.

• Neolituų balius įvyks spalio 31 d. ištaigingoje Stardust Ballroom (2177 Lee prie Cedar) salėje. Pradžiai 7:30 val. vak. Bilieto kaina \$5.50. Programoje vakarienė, bufetas ir geras šokių orkestras.

• Kristaus Karaliaus Akademija rengiama spalio 25 d. -- sekmadienį, 4 val. p. p. Naujos parapijos salėje. Tai dienai pritaikyta paskaita skaitys Stasys Barzdukas. Po paskaitos seks šventei pritaikyta programa ir solidarumo vakarienė.

Akademiją rengia: Mot. Sąjungos 36 kuopa.

NAMŲ RUOŠAI IR VIRIMUI

Reikalinga moteris šeimai su 3 vaikais -- 11 iki 17 m. amžiaus. Gyventi kartu. 45 dol. į savaitę pradžiai. Apmokamos atostogos.

Skambinti prieš 11 val. ryto arba po 6 val. vak. Tel. EV 1-4330.

(116-118)

PER DIRVĄ

galite užsisakyti šias knygas:

Shakespeare -- Hamletas -- 5 dol.

Ant. Sukys -- Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai -- 3 dol.

Dr. J. Prunskis -- Mokslas ir Religija -- 2 dol.

Nerima Narutė (poezija) Relikvijos -- 2 dol.

L. Dambriūnas -- Lietuviškas auklėjimas šeimoje -- 50 centų.

Visa eilė kitų, senesnių ir naujesnių laidų, knygų.

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(16)

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-TYBĖS rugsėjo 26 d. išleido naujus atvirėlius Social Security akto įvedimui 1935 m. paminėti. Piešiny parodyta žmonių minia. Tokio piešinio pašto ženklai atskirai išleisti nebus.

AIRIJA išleido du pašto ženklus savo žymiam patriotui Wolfe Tone pagerbti.

Theobald Wolfe Tone (1763-98), airių sukilėlis ir laisvės kovotojas, gimė Dubline, Lankė kolegiją Dubline, vėliau studijavo teisę Londone. Su kitais airiais 1791 m. įsteigė organizaciją United Irishmen, kurios vyriausias tikslas buvo sukilti ir nusikratyti anglų valdžios. Tuo tikslu susirio su prancūzais, laukdamas iš jų paramos. 1795 m. atvyko į Ameriką, bet po metų grįžo į Paryžių, kur buvo paskirtas prancūzų kariuomenės generolu adjutantu ir suorganizavo ekspediciją į Airiją. Tačiau ekspedicija tikslu nepasiekė ir buvo audros išblaškyta. 1798 m. rudenį jis suorganizavo kitą ekspediciją į Airiją, kurios daliai pavyko išlipti į krantą, tačiau pats Wolfe Tone anglų buvo suimtas ir, kaip išdavikas, nuteistas pakarti. Nenorėdamas taip negarbingai mirti, jis kalėjime persiplovė gerklę ir nuo žaizdos pasimirė lapkričio 19 d.

DANIJA išleido du pašto ženklus savo žymiam atomo mokslininkui Niels Bohr pagerbti.

Henrik David Niels Bohr gimė 1885 m. Kopenhagoje. Baigęs Kopenhagos universitetą, 1911 m. jis išvyko į Angliją, kur dirbo su anglų mokslininkais J. Thom-

Išnuomojamas butas 1 mieg., 1 kamb. ir pilnai įrengta virtuvė. Garažas. Ta proga reikalingas namų prižiūrėtojas, galįs tuo butu pasinaudoti.

17848 Lake Shore Blvd. Telef. KE 1-9708 arba AN 1-0182 po 6 val. vak.

son ir E. Rutherford, 1913 m. paskirtas Kopenhagos universiteto docentu ir paskelbė savo pirmuosius tyrimus atomo mokslo srityje. 1916 m. pakeltas profesorium. 1920 m. paskirtas teorinės fizikos instituto direktorium. 1922 m. gavo Nobelio fizikos premiją. Sujungęs ir apibendrinęs Plancko, Einsteino ir Rutherfordo hipotezes, paskelbė modernią atomo teoriją. 1943 m. iš vokiečių užimtos Danijos pabėgo į JAV, kur gerokai prisidėjo prie atominės bombos pagaminimo. 1945 m. vėl grįžo į Kopenhagą. Parašė kelis veikalus iš atomo tyrinėjimų vokiečių kalba.

Tokius pačius du pašto ženklus išleido ir Grenlandija.

KANADA spalio 5 d. išleido 5 centų p. ženklą Anglijos karalienės Elzbietos II apsilankymui paminėti. Pašto ženklas purpurinės spalvos.

Karalienė savo vizito metu yra numatiusi aplankyti 1864 m. konferencijų istorines vietas, privedusias prie Kanados suvienijimo: Charlottetown miestą, Prins Edwardo saloje ir Quebeco miestą prie Šv. Lauryno upės. Ar ir kur kitur vyks -- iš anksto nepra-nešta.

NORVEGIJA išleido 4 p. ženklą

KODĖL TOKS SUSIDOMĖJIMAS RINKIMAIŠ?

Pažvelgus į Clevelande ir apylinkėse gyvenančių lietuvių šio meto veiklą, pastebėsime kas kart didėjantį susidomėjimą šių metų rinkimais, gyvenančius kandidatus remiančių komitetų veiklą ir, kas be ko, judrias ir karštas diskusijas politiniais bei ūkiniais reikalais.

Viena iš pagrindinių temų -- net ir tuose lietuvių sluoksniuose, kuriuose iki šiol neabejotinai buvo ir lieka demokratų partijai ištikimybė nepalaužiama, -- tai civilinių teisių bei rasių santykių klausimas. Čia reikalai gana painūs, senat. Goldwateriui balsavus prieš civil. teisių įstatymą, o prez. Johnsonui forsuojant jo įgyvendinimą. Kita priežastis, tai senat. Goldwaterio dėmesys ir įsigilnimas į pavergtųjų kraštų vidaus reikalus. Tuose lietuvių sluoksniuose, kuriuose dar yra gyva viltis matyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, senat. Goldwaterio nusistatymas, kad komunistinės vergijos retėžiai privalo būti sunaikinti ir pavergtos tautos išlaisvintos, randa gyvą atgarsį. Ir tą atgarsį senat. Goldwateris randa lygiai taip pat ir kitų pavergtųjų kraštų tautybių grupėse.

Vienas iš demokratų veikėjų yra pareiškęs savo nusistebėjimą, kad šitie klausimai, esą, verčia daugelį iki šiol ištikimų demokratų pasisakyti ir balsuoti už senat. Goldwaterį. Tokiu būdu ir iš anksto skelbiamieji balsuotojų pasisakymai, kaip Gallupo ir kt., rodą didelį prez. Johnsono pirmavimą, rinkimų dienoje, visiems atitinkamai apsisprendus, gali suteikti įdomių staigmenų.

Be to, daugelis miesto gyventojų, ypatingai susispaite tautinių grupių apgyventuose rajonuose, buvo įsitikinę, kad Amerikoje nuosavybės teisė yra šventas ir nefečiamas dalykas. Tuo tarpu pasirodo, kad tos teisės tenka perleisti, norom nenorom, kitai gyventojų grupei, ardan tautinių vienetų per ilgus metus ugdytus ir puoselėtus bendruomeninius židinius. Tų tautinių grupių gyvenviečių ardymas ir tų grupių išsklaidymas, bent rinkimų metu, veikia ta prasme, kad daugelis tų tautinių grupių balsuotojų, apmaudo pagauti, atvirai ir viešai skelbiasi balsuosią už senat. Goldwaterį.

Tautybių grupių partinis balansas siūbuoja. Siūbuoja todėl, kad ne partiniai reikalai lemia balsuotojų nusistatymą, bet principai, už kuriuos jie noriai ir laisvai gali ir nori pasisakyti.

Ių seriją savo žymiam dailininkui, grafikui ir tapytojui Edvardui Munch pagerbti. Čia dedame 35 oere p. ženklą su jo vienu grafikos darbu.

Edvard Much (1863-1944) gimė Loeiten, Norvegijoje. Tam tikrą laiką mokėsi Karališkoje Oslo Tapybos mokykloje bei pas kitą žymų norvegų tapytoją Chr. Kroghą, bet šiaip buvo savamokslis kūrėjas, prasimušęs savo talentu. Pradžioje kūręs Krogho įtakoje šiek tiek realistinius kūrinius, vėliau perėjo į simbolizmą ir ekspresionizmą. Lankėsi Paryžiuje ir ilgus metus gyveno Berlyne, kur labiausiai ir išgarsėjo. 1912 m. grįžo į Norvegiją ir apsigyveno Krageroe, išdekoravo Oslo universiteto aula. Mirdamas visus savo turėtus kūrinius užrašė Oslo miestui, kuriame buvo įsteigtas atskiras jo vardo muziejus ir ten kūriniai sudėti.

amž. ir vyresniems. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 13 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu mergaitėms nuo 16 m. amž. ir vyresniems. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos Kalėdų eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų auditorijoje. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

SAUSIO 3 D. Šv. Kazimiero mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 9 D. vaidinimas, ruošiamas Lietuvių Fronto Bičiulių Clevelande.

SAUSIO 23 D. Grožinio skaitymo ir deklamavimo vakaras jaunimui. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 30 D. Solistės L. Šukytės rečitalis. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

VASARIO 6 D. Chicago's Scenno Darbuotojų Sąjunga stato "Eglė Žalčė Karalienė" Slovėnų auditorijoje. Rengia LB 1-os Apyl. valdyba.

VASARIO 13 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis blynų balius, šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 14 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengia ALT Clevelando skyrius

VASARIO 20 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

VASARIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos ruošiami pietūs, "Aukuro" ansamblio išvykoms paremti.

VASARIO 27 D. Čiurlionio Ansamblio koncertas - balius Carter viešbučio salėje.

VASARIO 27 D. Užgavėnių blynų balius Naujosios parapijos salėje. Rengia LB II apyl. valdyba.

VASARIO 27 D. 1965 m. Atėliečių Klubu parengimas šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 7 D. Kaziuko mugė. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 4 D. "Aukuro" ansamblio metinis koncertas.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 24 D. metinis Lithuanian Village balius - banketas su programa Lietuvių salės patalpose.

SPALIO 25 D. Kristaus Karaliaus akademija ir metinė vakarienė Nauj. parapijos salėje, Rengia Moterų Sąjunga.

SPALIO 31. Metinis Korp. Neolituų balius.

LAPKRIČIO 7 D. Pilėnų tunto vaidinimas šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 8 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos rengiami pietūs.

LAPKRIČIO 14 ir 15 D. Vaidilos Teatro premjera "Užburtoji dūdelė" šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 21 D. Inžinierių balius. Ruošia Korp! Pilėnas.

LAPKRIČIO 21 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 22 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietūs šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 26-29 D. Amerikos ir Kanados Ateitininkų Sandraugių suvažiavimas.

GRUODŽIO 6 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu vyrams nuo 18 m.

SATISFACTION

for you in a

MORTGAGE loan at ST. CLAIR SAVINGS

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
... INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Senatorius Kenneth B. Keating (dešinėje) su Lietuvos atstovu J. Kajecku Lietuvių Dienoje New Yorke. V. Maželio nuotrauka

IERINKIME SENATORIŲ KENNETH B. KEATINGĄ

Niekas taip gerai nežino New Yorko valstijos reikalų ir niekas tiek daug nėra dėjęs pastangų dėl pavergtų tautų reikalų, kaip sen. K. B. Keating, kuris vėl kandidatuoja respublikonų sąrašu į JAV senatą.

Visoje New Yorko valstijoje yra susidarę sen. Keatingui remti Komitetai, o Rochesteryje veikia įsistėgęs sen. K. B. Keatingui remti Klubas, kurį sudaro visų tautybių atstovai ir kuriam pirmininkauja M. Kanapickas ir vicepirmininku yra irgi lietuvis P. Norkeiliūnas, žinomas veikėjas, ilgametis ALTo pirm.

Lietuviai ypatingai remia sen. K. B. Keatingą, nes yra nuoširdūs lietuviškų interesų gynėjas ir nenuilsta-

mas kovotojas prieš komunizmą.

Visi balsuokite už senatorių Kenneth B. Keatingą ir raginkime kitus balsuoti.

Sen. K. B. Keatingui
Remti Klubas
Rochesteryje

• Inž. Eugenijus Bartkus paskirtas etninių grupių skyriaus pirmininku Citizens for Goldwater — Miller organizacijoje. Kaip praneša tos organizacijos pirm. F. Clifton White, inž. E. Bartkaus paskyrimą iššaukė jo pozicija ir veikla lietuvių organizacijose. Inž. E. Bartkus dės visas pastangas, kad patraukti ne tik apsisprendusius už Goldwaterio — Millerio sąrašą, bet ir tuos, kurie iki šiol priklausė demokratams ar buvo neapsisprendę.

KAZĖNŲ ir OBELENIŲ šeimoms liūdesio valandoje, motinai

SALOMĖJAI PETRUŠKEVIČIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą

Vytautas ir Albina Bakūnai

Mielam

JONUI STONIUI

netikėtai mirus, jo žmoną HALINĄ, skausmo prislėgtą, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Česonai ir Joniai

Pagerbs sukaktuvininką muz. St. Gailevičių

Toronte susidarė specialus komitetas muz. Stasiui Gailevičiui pagerbti jo 60 metų amžiaus ir 35 metų muzikinės veiklos sukaktių proga. Pagerbimas įvyks Prisiikėlimo parapijos salė lapkričio 14 d.

Muz. Stasys Gailevičius gimė 1904 m. lapkričio 28 d. muziko šeimoje. Jo ne tik tėvas, Emerikas Gailevičius, buvo muzikas, kompozitorius, muzikinės srities pedagogas ir kariško orkestro kapelmeisteris, bet ir jo senelis taip pat buvo tos srities dar-

buotojas -- vargonininkas.

Stasys Gailevičius baigė Kauno konservatoriją ir tobulinosi muzikoje Paryžiuje. Po to, nuo 1930 m., Kauno Valstybiniam teatre tvarkė dramoje muzikinę dalį ir akompanavo operoje. Lygiagrečiai bendradarbiavo Kauno radiofone, rašydamas muziką įvairiems radijo vaidinimams. Vilniuje dirgavo Rigoletto operą (1942 m.).

1944 m., atslenkant audrai iš rytų, muz. St. Gailevičius atsidūrė tremtyje -- Vokietijoje. 1951 m. imigravo Kanadon ir apsistojo Montrealyje. 1953 m. -- persikėlė Toronton, čia atidarė piano studiją ir pradėjo vadovauti Varpo chorui.

Sukaktuvininkas St. Gailevičius chorui parašė dainų -- Jaunųjų Ūkininkų Dainos (išspausdinta Kaune 1939 m.), solo dainos su pianinu, išleistos JAV 947 metais.

Vokietijoje gyvendamas muz. St. Gailevičius, kaip akompaniatorius, su mūsiškiais solistais apilankė daugelį lietuvių tremtinių stovyklų. Špakenbergo stovykloje vadovavo chorui ir vargoninkavo bažnyčioje.

Atvykęs Kanadon, į Montrealy, tuojau ten suorganizavo lietuvių chorą, kuriam vadovavo ligi persikėlimo į Torontą.

Sukaktuvininko muzikinė veikla Toronte -- itin plati ir sudėtinga, atimanti iš jo ne tik reguliarias dienas darbo valandas, bet ir poilsio laiką. Paskambinus į jo namus telefonu -- labai sunku surasti jį namie. Jis būna arba

muzikos studijoje, ar repetitijoje su choristais ir pan.

Muz. St. Gailevičius Toronte vadovauja mūsiškiam reprezentaciniam Varpo chorui (šio choro įdainuota neseniai pasirodė ilgo grojimo liet. dainų ir operų ištraukų plokštelė). Be to, jis vargoninkauja lietuviškoj Šv. Jono Krikštytojo parapijoje ir vadovauja tos parapijos chorui, taip pat vadovauja Toronto Vyrų kvartetui, akompanuoja įvairiuose mūsų kolonijos koncertuose ir turi piano studiją. Jo studijos mokiniai kiekvieną pavasarį privalo laikyti Toronto Muzikos konservatorijos egzaminus už atitinkamus kursus. Išlaikius jie gauna kurso baigimo pažymėjimus. St. Gailevičiaus studijoje mokslas einamas pagal tos konservatorijos programą.

Toronto lietuviams St. Gailevičius yra itin brangus ypač kaip Varpo vadovas. Kas išskaičiuos, kas smulkiai įvertins bei supras, kiek jo darbo ir pastangų įdėta repetuojant -- ruošiant chorą įvairiems pasirodymams, visokiausiomis išvykoms ir, bendrai, lietuviškosios dainos bei giesmės reprezentacijai. (Čia, beabejotės, tenka nulenkti galvą ir prieš Varpo choristų pasišventimą).

Varpas yra pasirodęs nuskaitomą skaičių kartų pačiam Toronte, o kiek jo būta įvairiose išvykose! Per dvylikos metų veiklą, Varpo dainos skambėjo (neminint Toronto) Montrealyje, Hamiltone, St. Catharines, Niagara Falls, Windsor, Tilsonburge, Delhi, Detroite, Cleelande,

VIRŠUJE: Sukaktuvininkas St. Gailevičius su Varpo choru.

Chicagoje, New Yorke, Rochesteryje ir t.t. Be to Varpo dalyvauta abiejose Dainų šventėse ir abiejose Pasaulio Lietuvių seimuose.

Telaiko Aukščiausiasis Sukaktuvininką ir toliau tokiu pat darbiniu, energingu ir kūrybingu, kaip ligi šiol, dar ilgus, ilgus metus!

Pr. Alšėnas

CHICAGO

• L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje korporacijos metinė šventė ir 42 metų sukaktis bus minima lapkričio mėn. 21 dieną. Ta proga rengiamas balius puošnioje Club Boston salėje (3457 West 26th St.). Vietos užsakoma iš anksto pas kol. M. SIMKŲ 9-3 ir 5-8 val. tel. CL 4-7450. Šventės programa bus skelbiama vėliau. (116-118)

* A. JANUKAITIS, aktyvus ALT S-gos Chicago skyriaus narys ir Dirvos bendradarbis, po sunkios operacijos, išbuvęs ilgesnį laiką ligoninėje, šiomis dienomis grįžo namo.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti
D I R V A

LOS ANGELES

BALIAUS PELNAS LABDARAI

"... neturiu žodžių išreikšti savo padėkai, gavus siuntinį parkritau ant kelių ir su ašarom meldžiausi, kad Dievas duotų jums sveikatos ir toliau. Mano vaikai pirmą kartą gyvenime turės rūbus sekmadieniais nueit bažnyčion". Rašo moteris, gavusi iš birutininkų siuntinį. Moteris, kuriai gyvenimas nepagalėjo vargo: vyresnis sūnus kurčias-nebily, vyrą traktorių sutraiskė, kai dvynukai buvo tik vienu metų; ji dirba kolchoze ir stengiasi uždirbti duonos visiems, paskutiniu laiku įsimetė džiova į nugarkaulį, negali susilenkti, tai visus laukų darbus atlieka klupėdama...

Ir, daug daug tokių padėkos laišku sulaustyty džiaugsmo ašaromis pasiekia birutininkes.

Lapkričio mėn. 7 d., 8 val. vakaro St. Nicholas auditorijoje ir vėl ruošiamas didžiulis tradicinis RUDENS BALIUS, kurio pelnas eis vargo užguitiems lietuviams. Programą išpildys nauja moterų grupė "Sutartinė". Šokiams gros M. Krafto orkestras.

Visi losangeliečiai kviečiami gausiai atsilankyti ir paremti tą kilnų moterų darbą. Ypatingai birutininkės kreipiasi ir širdingai kviečia tuos, kurių adresų neturi ir negalės pasiųsti asmeniškų pakvietimų.

V. Irl.

GALVOJATE APIE KALĖDŲ DOVANĄ?

Jau iš anksto galite užsisakyti Kalėdoms dovanas, prisiuntę Dirvai užsakymą knygoms:

Laisvės Kovų Dainos,
R. Spalio — Alma Mater,
V. Ramono — Dailininkas Rauba.

VISŲ TRIJŲ KNYGŲ KAINA — TIK 10 DOL.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.